

Αθήνα, 23 Ιανουαρίου 2012

**ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΠΑΥΛΟΥ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
EOS CODE**

Το 2011 είχαμε δύο μεγάλες επιτυχίες στον χώρο του διεθνούς τουρισμού: πρώτον, καταφέραμε να εκλεγεί η Ελλάδα στην Προεδρία της Ευρώπης στον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού, και δεύτερον, συμμετέχουμε για πρώτη φορά στην επιτροπή Μεταφορών και Τουρισμού του Παγκοσμίου Οικονομικού Φόρουμ, το λεγόμενο Νταβός, που ετοίμασε την ατζέντα του G20 στα θέματα τουρισμού.

Οι δύο αυτοί φορείς διαμορφώνουν την ατζέντα του τουρισμού για τα επόμενα 20 χρόνια και είναι τιμή και επιτυχία που είμαστε παρόντες. Αν θέλουμε να έχουμε λέγειν πρέπει να είμαστε εκεί και να έχουμε απόψεις για τα θέματα που επεξεργάζονται.

Για αυτό και θέλω να σας συγχαρώ για την πρωτοβουλία σας και να σας μιλήσω για τις προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας και το πως διαμορφώνεται το τοπίο του τουρισμού σήμερα διεθνώς.

Κάτω από τις όποιες συνθήκες αυτή η διπλή διάκριση θα ήταν επιτυχία για την χώρα μας. Την εποχή της κρίσης όμως αυτή η επιτυχία έχει τεράστια ουσιαστική αλλά και συμβολική σημασία.

Η συμβολική σημασία είναι σε όλους προφανής. Σε μια δύσκολη περίοδο για την Ελληνική οικονομία, η χώρα μας δείχνει ότι έχει σημαντικές παραγωγικές δυνάμεις με διεθνές κύρος και δυνατότητες ανάπτυξης. Δείχνει ότι έχει την δυνατότητα να ανακάμψει, επενδύοντας στα συγκριτικά της πλεονεκτήματα. Και αυτό αναγνωρίζεται όχι από συμπάθεια αλλά από τους διεθνείς οργανισμούς με το μεγαλύτερο κύρος και τα πιο αυστηρά κριτήρια στον κόσμο. Όμως η σημασία της επιτυχίας δεν σταματάει στους προφανείς συμβολισμούς.

Η ατζέντα που διαπραγματεύονται αυτοί οι οργανισμοί έχει τεράστια, ουσιαστική σημασία για την χώρα και τον τουρισμό μας.

Ίσως τα τρία πιο σημαντικά θέματα που διαπραγματεύονται είναι τα θέματα πρόσβασης, ανταγωνιστικότητας και αειφόρου ανάπτυξης.

Τα θέματα πρόσβασης αφορούν την ελεύθερη μετακίνηση τουριστών σε όλο τον κόσμο και κυρίως το θέμα της βίζας. Όσοι γνωρίζετε αυτό το θέμα ξέρετε ότι έχουμε πολύ δρόμο να διανύσουμε για να βρούμε τρόπους η βίζα Schengen να σταματήσει να είναι βάρος στον τουρισμό. Με την βοήθεια του Παγκοσμίου Οργανισμού Τουρισμού και του Παγκοσμίου Οικονομικού Φόρουμ θέλουμε να αναδείξουμε ότι η βίζα Schengen όχι μόνο δεν καταφέρνει τίποτα ουσιαστικό στην καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης αλλά πληγώνει βαθύτατα τον τουρισμό μας. Είναι δυνατόν να έχεις απέναντι σου ένα εκατομμυριούχο και να τον ρωτάς «πως ξέρω εγώ αν σου δώσω τη βίζα αν θα γυρίσεις;». Είναι εξευτελιστικό. Όταν ρώτησα τις υπηρεσίες του υπουργείου Εξωτερικών πόσοι μετανάστες συνελήφθησαν και είχαν βίζα, η απάντηση που πήρα είναι 700. Από τα 16 εκατομμύρια επισκέπτες που έχουμε μόλις 700 ήταν αυτοί που χρησιμοποίησαν τη βίζα και δεν επέστρεψαν στη χώρα τους.

Πιστεύω ότι θα έχουμε εξελίξεις σε αυτά τα θέματα σύντομα και θα ήθελα να ανακοινώσω από αυτό το βήμα ότι φέτος θα γιορτάσουμε τα 60 χρόνια του ΕΟΤ με την παρουσία διεθνών προσωπικοτήτων στον χώρο του τουρισμού, ελπίζω ότι θα είναι εδώ και ο Πρόεδρος του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού και το κεντρικό θέμα της ημερίδας θα είναι η απελευθέρωση της πρόσβασης.

Σε ότι αφορά την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα, είναι σημαντικό να μπορούμε να παρακολουθήσουμε και να συμβάλουμε στον ορισμό των κριτηρίων διότι τα διαφορετικά είδη τουρισμού έχουν άλλου δείκτες παραγωγικότητας και η απουσία των δικών μας προτεραιοτήτων από την καταγραφή των κριτηρίων μειώνει την σημασία τους στους δείκτες αυτούς.

Αλλιώς μετριέται η παραγωγικότητα στα city breaks, αλλιώς στα resorts, και αλλιώς στις νέες μορφές τουρισμού που δίνουν έμφαση στις εμπειρίες και αυτό θέλουμε να καταγραφεί.

Στόχος μας σε κάθε περίπτωση είναι να ανέβει η Ελλάδα στην λίστα των πιο παραγωγικών οικονομιών στον χώρο του τουρισμού και αυτό να αποτελέσει έναυσμα για επενδύσεις και δημιουργία θέσεων εργασίας.

Ίσως όμως η μεγαλύτερη συμβολή μας στις διαπραγματεύσεις αφορά τον ορισμό της αειφορίας.

Μέχρι να μπούμε στο παιχνίδι αυτής της διαπραγμάτευσης, η αειφορία αφορούσε τις μεταφορές και τις μετακινήσεις. Αφορούσε την δυνατότητα των αερογραμμών να καταναλώνουν εναλλακτικές μορφές καυσίμων ώστε να περιοριστεί το κόστος των μεταφορών.

(Ανοίγω μια παρένθεση εδώ για να πω ότι το θέμα είναι σημαντικότατο και φέτος ακόμα διότι έχουμε κάθε λόγο να ανησυχούμε για την επιρροή του κόστους των καυσίμων στην ανάπτυξη του τουρισμού.)

Παρότι όμως το θέμα των καυσίμων είναι καυτό, οι διεθνείς οργανισμοί αυτοί δεν είχαν εντάξει στην ατζέντα τους την σημασία της αειφορίας σε περιοχές που υποδέχονται μεγάλους πληθυσμούς τουριστών.

Μέσα σε λίγους μήνες δεν καταφέραμε μόνο να αναδείξουμε την σημασία της αειφορίας σε ότι αφορά το περιβάλλον για αυτές τις περιοχές αλλά και τον πολιτισμό. Αυτό δεν είχε γίνει ποτέ στο παρελθόν και σε κανένα φόρουμ.

Η εισροή μεγάλων πληθυσμών σε ερημικά μέρη ή σε τοποθεσίες που ζουν όλο τον χρόνο με αισθητά μικρότερους πληθυσμούς, είναι για μας προφανής σε ότι αφορά το περιβάλλον. Από την διαχείριση της ενέργειας μέχρι την διαχείριση των σκουπιδιών και από την πολεοδομική ανάπτυξη ως το οδικό δίκτυο και το δίκτυο μεταφορών η θεματολογία της επιρροής των αφίξεων σε τουριστικές περιοχές είναι ιδιαίτερα πλούσια και ιδιαίτερα σημαντική.

Καταφέραμε πολύ γρήγορα να αναδείξουμε την σημασία αυτής της θεματολογίας και κερδίσαμε τον σεβασμό όλων των άλλων εκπροσώπων.

Εκεί όμως που καταφέραμε τα πιο σημαντικά βήματα είναι στην σημασία να προστατεύεται ο πολιτισμός μιας περιοχής που γίνεται δέκτης πολλών πολιτισμών κάθε χρόνο. Τόσο για την αξία του ως πολιτισμός όσο και για την δυνατότητά του να παράγει πλούτο.

Δεν θα περίμενε κανείς ότι η παρέμβαση ενός εκπροσώπου του ΚΚΕ θα άξιζε αναπαραγωγής σε μια ημερίδα επιχειρηματιών αλλά ο κ.

Καραθανασόπουλος το είπε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στην ημερίδα του ΣΕΤΕ.

Τι έχει να κερδίσει η Ελλάδα αν δεν έχει διαφορά να είσαι στην Ελλάδα και να είσαι στην Ταϊλάνδη;

Ως εκπρόσωποι της χώρας μας στα διεθνή φόρα έχουμε καταφέρει να εντάξουμε στον διεθνή διάλογο ένα νέο όρο. Τον όρο «cultural footprint».

Αν το carbon footprint αφορά την επιρροή του άνθρακα στο περιβάλλον, το «cultural footprint» αφορά την επιρροή ενός πολιτισμού στον άλλον. Τόσο τον σεβασμό του πολιτισμού του φιλοξενούμενου όσο και τον σεβασμό του πολιτισμού του οικοδεσπότη.

Το κατά πόσον οικοδεσπότης και φιλοξενούμενος μπορούν να συμβιώσουν με σεβασμό ο ένας για τον άλλον είναι κομβικής σημασίας στην δυνατότητα του τουρισμού να είναι αειφόρος. Να παράγει δηλαδή πλούτο συνέχεια.

Όταν ο πολιτισμός του φιλοξενούμενου δεν γίνεται σεβαστός τότε ο φιλοξενούμενος θα πάψει να έρχεται.

Και όταν ο πολιτισμός του οικοδεσπότη αλλοιώνεται από τον πολιτισμό του φιλοξενούμενου τότε ο οικοδεσπότης δεν έχει κάτι ιδιαίτερο να δώσει και το μοντέλο χαλάει. Η Ελλάδα έχει πρόσφατα παραδείγματα.

Χθες ήμουν με μια ομάδα Ισραηλινών δημοσιογράφων που είχαν περάσει μια εβδομάδα στα βουνά της Ηπείρου. Τους εντυπωσίασαν δύο πράγματα: ο πλούτος της ορεινής ομορφιάς στην Ελλάδα και η ευγένεια των κατοίκων της περιοχής. Πως άνοιγαν τα σπίτια τους, πως τους προσέφεραν φαγητό και ποτό, πως τους αγκάλιαζαν όταν έφυγαν.

Η Ελληνική φιλοξενία αυτή ήταν.

Μετά όμως ήρθε η περίοδος που δεν ασχολούμασταν με την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέραμε διότι ήμασταν σίγουροι ότι θα έρθουν εκατομμύρια επισκέπτες και μάλιστα αποκτήσαμε και ένα ψωροπερήφανο τουπέ λες και το να προσφέρεις υπηρεσίες δεν είναι τίμια και περήφανη δουλειά.

Και όταν τελικά ξεπεράσαμε το κόμπλεξ της οικονομίας της υπηρεσίας φέραμε στην Ελλάδα ξενόφερτα κριτήρια ποιοτικών υπηρεσιών. Αυτά που βλέπουμε σήμερα σε εκατοντάδες Ελληνικά ξενοδοχεία αλλά και σε ξενοδοχεία της Τουρκίας, της Αγγλίας, της Ισπανίας.

Η ελληνική ευγένεια και η ελληνική φιλοξενία αλλοιώθηκαν όχι μόνο από την παρουσία πολλών επισκεπτών αλλά από την εισαγωγή νέων μορφών ευγένειας που δεν είναι αυθεντικά Ελληνικές. Και το χειρότερο είναι ότι γαλουχείται μια ολόκληρη γενιά Ελλήνων σε ξενόφερτες νοοτροπίες ευγένειας.

Αν θέλουμε όμως να προσφέρουμε μια ιδιαίτερη εμπειρία δεν αρκεί μονάχα να είμαστε καλοί στον τρόπο που προσφέρουμε υπηρεσίες αλλά να είμαστε αυθεντικοί στον τρόπο που τις προσφέρουμε.

Καμία σχολή τουρισμού δεν σου μαθαίνει σήμερα να αγκαλιάζεις τον επισκέπτη σου την ώρα που φεύγει. Αυτό όμως θα θυμούνται οι φίλοι μας που επέστρεψαν χθες στο Ισραήλ.

Διότι είναι βαθιά ελληνικό να συνδεθείς με τον φιλοξενούμενό σου. Και είναι ελληνικό όχι την εποχή της κρίσης αλλά από την εποχή της αρχαιότητας.

Τα επόμενα δέκα χρόνια το ερώτημα που θα τεθεί πιο επιτακτικά στο τραπέζι είναι πως θα εξασφαλίσουμε ότι ο τουρισμός δεν θα αλλοιώσει το περιβάλλον και τον πολιτισμό των χωρών που υποδέχονται τουρίστες. Διότι αν δεν λύσουμε αυτό το πρόβλημα, η δυνατότητά τους να προσελκύουν κόσμο θα μικραίνει με τον χρόνο.

Όλοι γνωρίζουμε ότι η Ελλάδα έγινε γνωστή ως τουριστικός προορισμός για τον ήλιο, τη θάλασσα και τα αρχαία μνημεία της.

Όμως η Ελλάδα είναι πολύ περισσότερο από αυτά.

Οι δυνατότητες που παρέχει το κλίμα, το φυσικό περιβάλλον, η ιστορία και ο πολιτισμός, οι παραδόσεις, τα προϊόντα της ελληνικής γης και θάλασσας, η ελληνική κουζίνα, και στο κέντρο όλων αυτών, ο Έλληνας, με τις πραγματικές αξίες του, είναι στοιχεία που όταν συνδυάζονται σωστά και προβάλλονται καλύτερα δημιουργούν ένα ελκυστικό τουριστικό πακέτο, προσφέρουν μία αυθεντική εμπειρία.

Αυτά οφείλουμε να προστατέψουμε και να αναδείξουμε.

Προφανώς, πολιτική του Υπουργείου μας είναι να στηρίξει την ανάπτυξη του τουρισμού σε ένα πλαίσιο που σέβεται, αξιοποιεί, και αναδεικνύει το φυσικό και πολιτιστικό πλούτο της χώρας, στο σύνολο της επικράτειας αυτής.

Μόνο έτσι θα καταφέρουμε να διευρύνουμε πραγματικά την τουριστική μας περίοδο, μόνο έτσι θα καταφέρουμε να αναπτύξουμε τον τουρισμό σε όλες τις περιοχές της χώρας, μόνο έτσι θα καταφέρουμε να προσελκύσουμε και επισκέπτες από όλα τα μέρη του κόσμου.

Επιγραμματικά μόνο θα αναφέρω:

Με το Πρόγραμμα «Πράσινος Τουρισμός» για τις επιχειρήσεις, επιτυγχάνεται η ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης, η υψηλή ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, η οικολογική πιστοποίηση, η ενίσχυση της έννοιας της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

Με το Πρόγραμμα «Εναλλακτικός Τουρισμός» αποβλέπουμε στη διαφοροποίηση και τον εμπλουτισμό του ελληνικού τουριστικού προϊόντος με την επιχειρηματική αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού καθώς και στην ανάδειξη και τουριστική αξιοποίηση του φυσικού και πολιτισμικού αποθέματός μας.

Το πρόγραμμα για την αναβάθμιση των υπηρεσιών στα μνημεία έφερε άμεσα αποτελέσματα. Επιγραμματικά θα σας πω ότι από τα 118 μνημεία που δεν είχαν βασικές υπηρεσίες, τα 75 απέκτησαν. 77 μνημεία αναβαθμίστηκαν τουλάχιστον μία κατηγορία, 28 απέκτησαν αυτόματους πωλητές νερού, 17 απέκτησαν δίγλωσσες πινακίδες και 10 απέκτησαν εκπαιδευτικά προγράμματα. Πέρσι εκδώσαμε δεκάδες οδηγούς και πάνω από 400 οδηγούς σε brail σε δύο γλώσσες.

Αυτό το πρόγραμμα είναι ένα πρόγραμμα δικό μας που αφορά την Ελλάδα, είναι ένας εθνικός στόχος και είναι σημαντικό να ξέρουμε ότι αυτή η αναβάθμιση αφορά εμάς, την ποιότητα της ζωής μας, τη βιωσιμότητα της πολιτιστικής μας κληρονομιάς αλλά και την δυνατότητά μας να δείχνουμε σεβασμό στον επισκέπτη μας.

Στο ίδιο πλαίσιο που ανέφερα εντάσσεται και το ανανεωμένο portal μας (visitgreece.gr) όπου προβάλλουμε την αξία της εμπειρίας μέσα από το νέο πρόσωπο της Ελλάδας. Μιας Ελλάδας που αναπτύσσει και προωθεί τις ειδικές μορφές τουρισμού, που υιοθετεί μια νέα στρατηγική σύμφωνα με τις διεθνείς τάσεις, απαιτήσεις και ανάγκες των σύγχρονων ταξιδιωτών.

Γνωρίζετε επίσης ότι το ΥΠ.ΠΟ.Τ υπέβαλλε προς διαβούλευση ένα νέο Σχέδιο Νόμου που πραγματεύεται και οριοθετεί το νομικό πλαίσιο βασικών εννοιών του Τουρισμού Υπαίθρου. Αυτό που επιδιώκουμε τόσο άμεσα όσο και έμμεσα είναι:

- η δημιουργία άμεσων και έμμεσων θέσεων εργασίας
- η προστασία και ανάδειξη των ιδιαίτερων φυσικών και πολιτισμικών χαρακτηριστικών και στοιχείων της ελληνικής περιφέρειας
- η ενίσχυση του αγροτικού εισοδήματος, της τοπικής οικονομίας και της βιώσιμης ανάπτυξης της υπαίθρου
- η διεύρυνση της τουριστικής περιόδου
- η διαφοροποίηση και εμπλουτισμός του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος
- η προσέλκυση επισκεπτών ειδικών ενδιαφερόντων.

Όραμα μας είναι ο τουρισμός να αποτελέσει ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης το οποίο θα αναδείξει τις αξίες και τον τρόπο ζωής των Ελλήνων, την πολιτιστική μας κληρονομιά και τη σύγχρονη Ελλάδα με σεβασμό και ορθολογική αξιοποίηση των φυσικών μας πόρων.

Θα είμαστε σε συνεχή συνεργασία με το ΗΑΤΤΑ για να εξασφαλίσουμε ότι το νέο νομοσχέδιο θα στηρίξει την δυνατότητα των μελών του να κοιτάξουν το μέλλον με αισιοδοξία.

Μέσα από αυτές τις διαδικασίες και τις πρωτοβουλίες μπορούμε να είμαστε αισιόδοξοι ότι η Ελλάδα, έχει ευαισθητοποιηθεί στις ανάγκες των καιρών.

Έχουμε όμως ακόμα δουλειά. Με την σωστή συνεργασία του ιδιωτικού με τον δημόσιο φορέα μπορούμε να είμαστε σίγουροι ότι μια μέρα θα βρισκόμαστε πρωτοπόροι σε τέτοιες προσπάθειες.

Έτσι λοιπόν και η υιοθέτηση των βασικών αρχών του EOS Code (Κώδικας Πρακτικής) θα βοηθήσει τις επιχειρήσεις να έχουν μια νέα διάσταση στη δουλειά τους, να βελτιώσουν την ποιότητα των υπηρεσιών τους, να είναι ευρέως αναγνωρίσιμες και να ενισχύσουν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα.

Διότι τα κριτήρια επιλογής έχουν αλλάξει. Έχουν προστεθεί νέα με βαθύτερο νόημα και αξία, τα οποία μπορούν να επηρεάσουν την επιλογή των καταναλωτών, τις αποφάσεις των προμηθευτών και την ανάπτυξη των προορισμών.

Με γεμίζει αισιοδοξία να βλέπω προσπάθειες που στηρίζονται στην εξωστρέφεια των επιχειρήσεων, στη συνεργασία φορέων και στη προσπάθεια να μάθουμε ο ένας από τον άλλο.

Θα ήθελα να κλείσω λέγοντας πως όσο σημαντικότερος είναι ο τουρισμός για την οικονομία μιας χώρας, τόσο μεγαλύτερη αξία, και ανάγκη προστασίας αποκτά το φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον αυτής. Και τόσο μεγαλύτερη γίνεται η ευθύνη μας στον τρόπο που επιχειρούμε στον τουρισμό, αναλογιζόμενοι τα παιδιά μας και τις μελλοντικές γενιές.

Προγράμματα και πρωτοβουλίες όπως το EOS CODE, συμβάλλουν σημαντικά προς αυτή τη κατεύθυνση.

Χαίρομαι ιδιαίτερα και για την επιλογή του ονόματος του συγκεκριμένου προγράμματος από την αρχαιοελληνική θεότητα Ηώ, που προσωποποιούσε την Αυγή, και εύχομαι αυτή η πρωτοβουλία όντως να θέσει μια νέα εποχή στα ταξίδια.

Σας ευχαριστώ θερμά.